

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Cobzac Elena,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cepoi Ina în numele părții vătămate Stînca Alexei și de către partea vătămată Stînca Alexei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui

*Balan Nicolae xxxx, născut la xxx, domiciliat
în satul xxx, r-nul xxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 21.01.2019– 29.03.2019;

instanța de apel: 23.05.2019 – 18.12.2019;

instanța de recurs: 27.02.2020-01.07.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 29 martie 2019, cauza fiind examinată conform dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Balan Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 120 (una sută douăzeci) ore.

Cerința procurorului în Procuratura raionului Briceni, Gherman Ion privind încasarea de la Balan Nicolae în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 52 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Balan Nicolae, în perioada de timp iulie 2018 – 02.11.2018, fiind precedent găzdaș în gospodăria cet. Stînca Alexei locuitor al s. Corjeuți r. Briceni, contrar voinței și fără consimțământul lui Stînca Alexei a pătruns și a rămas ilegal în gospodăria acestuia.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Lavric Andrei în numele părții vătămate Stînca Alexei, prin care a solicitat casarea sentinței

în partea ce ține de mărimea pedepsei aplicate și a prejudiciului moral, pronunțarea unei noi hotărâri, cu agravarea pedepsei inculpatului și încasarea de la inculpat în beneficiul lui Stînca Alexei a prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că:

- prima instanță incorect a calificat faptele comise de inculpat în baza art. 179 alin. (1) Cod Penal deoarece a comunicat în cadrul audierilor la urmărirea penală precum că pe perioada iulie 02.11.2018 când îi solicita să părăsească domiciliul, inculpatul refuza categoric numindu-l cu cuvinte necenzurate, amenințându-l cu răfuială fizică, că o să-i dea foc la casă adică distrugerea domiciliului;

- nu este de acord cu pedeapsa aplicată în mărime de 120 ore neremunerate în folosul comunității. A solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de amendă sau închisoare în limitele prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal și încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei;

- consideră că cauza penală a fost examinată superficial;

- prima instanță în sentința emisă a invocat lipsa circumstanțelor agravante, inculpatul de nenumărate ori a fost atras la răspundere contravențională.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, inculpatul Balan Nicolae a recunoscut integral fapta săvârșită, depunând declarații benevol în ce privește circumstanțele comiterii ei, iar, împrejurările faptei expuse de el coroborează întrutotul cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora prima instanța le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce. Ținând cont de faptul, că probele verbale și material scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat sunt redată în conținutul sentinței de condamnare, expunerea lor repetată rămâne a fi inutilă.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată, coroborează cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, prima instanță just încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 179 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: „pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-părăsi la cererea ei”.

La numirea mărimii și formei pedepsei în privința lui Bălan Nicolae instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de personalitatea inculpatului care se căiește în cele săvârșite.

Instanța de apel a considerat corectă soluția primei instanțe care a aplicat față de Balan Nicolae o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, reieșind din comportamentul inculpatului care a recunoscut vina, se căiește în cele comise și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, inculpatul Balan Nicolae este fără antecedente penale (f.d.23).

Instanța de apel a considerat posibilă corectarea lui Bălan Nicolae anume prin aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată și nu a unei pedepse sub formă de închisoare sau amendă. Este cert faptul, că acesta este la prima abatere, iar pedeapsa aleasă sub formă e muncă neremunerată va duce la corectarea inculpatului.

Argumentele părții vătămate privind prezența unui șir de circumstanțe agravante care ar impune necesitatea aplicării unei pedepse privative de libertate nu pot fi admise deoarece toate circumstanțele indicate nu sunt confirmate prin probe în acest sens, deoarece conform revendicării (f.d.23) nu este anterior judecat, iar conform cazierului contravențional (f.d.22) nu este tras la răspundere contravențională. Cauza a fost examinată în procedură specială, inculpatul a cunoscut vina și regretă de cele comise.

Instanța de apel a relevat că nu poate fi admisă solicitarea părții vătămate privind încasarea din contul inculpatului a prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei, deoarece partea vătămată Stînca Alexei nu a înaintat acțiune civilă care urma să fi soluționată de prima instanță. Partea vătămată Stînca Alexei participând în instanța de fond, nu a înaintat pretenții materiale și morale față de inculpat și în lipsa unei acțiuni civile prima instanță corect a emis sentința doar în limitele cerințelor examinate ce ține de latura penală.

Instanța de apel a menționat lipsa unor temeieri legale pentru care ar fi necesar de a interveni în sentința legală și întemeiată a primei instanțe.

5. Decizia instanței de apel din 18 decembrie 2019, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Cepoi Ina în numele părții vătămate Stînca Alexei, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare;
- partea vătămată Stînca Alexei, prin care a solicitat admiterea recursului.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul părții vătămate a menționat că:

- materiale cauzei atestă cu certitudine că recurentul/apelant Stînca Alexei în calitatea sa de proprietar a avut de suferit, atât material, cât și financiar, deoarece inculpatul Balan Nicolae a locuit în gospodăria recurentului Stînca Alexei, fără permisiunea Dumnealui. Un alt moment la care nu a atras atenția instanța de apel este că inculpatul a făcut un dezastru din gospodăria domnului Stînca Alexei, ceea ce a dus la daune din punct de vedere material;

- în această perioadă de timp cât inculpatul s-a aflat în gospodăria domnului Stînca Alexei, ultimul a avut de suferit pe plan emoțional, ținând cont de vârsta înaintată și comportamentul obraznic al inculpatului. Nu a atras atenția instanța de apel nici la momentul invocat, că la cerințele recurentului Stînca Alexei în adresa lui Balan Nicolae de a părăsi domiciliul care îi aparținea dumnealui, inculpatul Balan Nicolae refuza categoric să părăsească domiciliul lui Stînca Alexei și pe lângă acestea mai era și numit cu cuvinte necenzurate, amenințat cu răfuială fizică și că o să-l dea foc la casă, adică îi va distruge domiciliul;

- stabilirea incompletă de instanța de apel a circumstanțelor de fapt care au o importantă întru soluționarea justă a pricinii are ca efect aplicarea eronată a normei de drept material;

- instanța de judecată nu a luat în considerație explicațiile pe care le-au dat în cadrul examinării cauzei, precum și a reprezentantului reclamantului și anume că, domnul Stînca Alexei a avut de suferit pe plan psiho-emoțional;

- reieșind din analiza circumstanțelor de fapt în raport cu normele de drept material expuse, se constată cu certitudine că decizia Curții de Apel nu este justificată prompt.

5.2. În motivarea recursului ordinar, partea vătămată a menționat că:

- când s-a adresat anchetatorului să studieze martorii el a refuzat categoric, la judecătoria Briceni tot au refuzat orice martor.

- nici odată inculpatul nu sa prezentat, da în citație e scris că dacă refuză să se prezinte, să fie arestat, lucru acesta nu sa petrecut;

- pe data de 18.12.2019 a apărut și avocatul inculpatului, nu a fost ședință că lipsește inculpatul și au spus că pe data de 15.01.2020, i-au dat citație să se prezinte. Când s-a prezentat, ei fără prezența sa și fără inculpat au respins cererea, că pe data de 18.12.2019 a sosit avocatul lui Bălan și ei singuri între dânșii au încălcat legislația.

6. Referință asupra recursurilor declarate nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente:

7.1. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Cepoi Ina în numele părții vătămate Stîncă Alexei.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă temeuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei sau când argumentele formulate de recurent nu au un fundament juridic.

Lecturând textul recursului ordinar declarat de către avocat, Colegiul penal constată că nu sa indicat expres nici unul dintre temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel, *în partea ce ține de neîncasarea de la inculpat în contul părții vătămate a prejudiciului moral și material, invocând și despre aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel.*

În speță, Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin.(1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel declarată în raport cu soluția primei instanțe, argumentelor apelanților și a materialului probator, cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține, că instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de a menține sentința primei instanțe prin care Balan Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal, invocând asupra faptului că partea vătămată participând în ședința de judecată în prima instanță nu a înaintat pretenții materiale și morale față de inculpat, iar în lipsa unei acțiuni civile prima instanță corect a emis sentința doar în limitele cerințelor examinate ce ține de latura penală a cauzei.

Mai mult, instanța de apel a menționat că în situația apariției unor pretenții materiale și morale față de inculpat după pronunțarea sentinței, partea vătămată urmează să înainteze o acțiune în instanța civilă cu respectarea tuturor normelor procesuale de depunere a unei acțiuni civile unde vor fi examinate toate probele prezentate de către părți în confirmarea acestor pretenții.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, subsidiar verificând materialele dosarului specifică faptul că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la neîncasarea prejudiciului moral și material din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, în care au fost indicate aceleași motive, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile de către instanța de apel, pe care Colegiul penal le însușește din motivul temeiniciei și argumentării acestora, chestiune ce vine în corespundere cu practica judiciară constantă a CtEDO, expusă inclusiv și în hotărârea în cauza Albert c. României din 16.02.2010.

Referitor la invocările recurentului privind dezacordul cu aprecierea probelor, efectuată de către instanța de apel, fiind expusă o critică asupra modalității de redare în decizie și apreciere a explicațiilor pe care le-au dat în cadrul examinării cauzei părțile la proces, puse de către instanță la baza condamnării inculpatului, critică care în opinia recurentului este justificată și impune necesitatea casării deciziei atacate.

În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

În acest sens, este necesar de a menționa că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Astfel, Colegiul penal evidențiază că, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlăptuiește de către instanța de recurs.

În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, argumentele recurentului în această parte sunt inadmisibile de drept și nu pot constitui temei pentru casarea deciziei instanței de apel.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legislației procesual-penale, fiind legală și întemeiată, instanța argumentându-și soluția de condamnare a inculpatului Balan Nicolae, menționând lipsa unor temeiuri legale care ar fi necesar de a interveni în sentința legală și întemeiată a primei instanțe.

De asemenea cercetând decizia instanței de apel sub aspectul, aplicării pedepsei inculpatului Balan Nicolae, Colegiul penal reieșind din circumstanțele și de vinovăția inculpatului stabilită de instanța de apel, conchide că pedeapsa aplicată este corectă, legală și echitabilă, corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât în partea acestuia cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal statuează că temeiurile pe care s-a bazat avocatul Cepoi Ina în recursul declarat, nu sunt imputabile deciziei atacate, deoarece în urma examinării acesteia, se conchide că instanța de apel a analizat obiectiv circumstanțele cauzei și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel în coraport cu poziția apărării și a argumentelor de motivare

a soluției emise de prima instanță, astfel fiind atestat că decizia instanței de apel corespunde normelor procesual-penale, este legală și întemeiată.

În rest, Colegiul penal consideră că celelalte argumente invocate de către recurent, au o formulare generală și nu pot servi temei pentru casarea deciziei instanței de apel, or, ultima și-a motivat complet soluția emisă acordând deplină eficiență prevederilor legale relevante cauzei.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că temeiurile pentru recurs indicate în cerere nu și-au găsit confirmare, iar la examinarea recursului nu s-au depistat erori de drept, care ar impune soluția casării deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, deoarece este vădit neîntemeiat.

7.2. Cu referire la recursul declarat de către partea vătămată Stînca Alexei.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent, or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cepoi Ina în numele părții vătămate Stînca Alexei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Balan Nicolae xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Stînca Alexei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Balan Nicolae xxxxx*, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Cobzac Elena